

„NE BÁNTSD A
MAGYART”

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek”

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. április 24.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Husvét 1943

Egy héttel korábban virágot hintettek újtárra, dicshimnuszokkal fogadták, azután elfogták, megostorozták, leköpték, tövissel koronázták, keresztre feszítették, megölték és eltemették. De Ő harmadnap hajnalán feltámadott, ma is él és élni fog örökkön örökké, mert Ő az Út, az Élet és az Igazság.

Krisztus után még háromszáz évig üldözték a kereszténységet, de végül mégis az egyház győzedelmeskedett. A sok százezer vértanú mind a kereszténység gondolatáért áldozta fel életét s hogy nem hiába, azt látjuk, mert ma is a keresztény egyház uralkodik a világ felett.

A keresztény egyháznak minden időben voltak ellenségei, tagadói. Hány keresztény templomot romboltak le, hány papot, misszionáriust öltek meg, mi mindent követte el, hogy lerontsák a keresztény egyházat, de mind hiába, amit Isten alkotott, azon a pokol kapui nem vehetnek erőt, amint ezt megmondotta a Megváltó Péternek, a Kősziklának, amelyre egyházát felépítette.

A keresztény egyháznak ma nagyobb ellenségei támadtak mint bármikor a világtörténelemben. A szörnyű vörös rém húszévig készült a kereszténység lerombolására. Először saját országában százezrek végezték ki püspökeit, tizezerszám a papokat és milliószám a híveket. Megbecstelenítette a templomokat, gúnytárgyává tette az Istent, Krisztust, mindezt azért, hogy az újabb generáció már teljesen Isten, illetve vallásellenes nevelést kapjon és ezt az istentelen állati sorban felnevelt, minden emberi érzésből kivétel nélkül hordát akarta rászabadítani Európára, hogy „kulturát terjesszen” és tönkre tegye azt, amit kétezer év alkotott. Hogy elpusztítsa templomainkat, családjainkat, férfainkat megölje, vagy elhurcolja Szibériába, kinhalálnak kitéve, gyermekeinket pedig ugyanolyan sorsra juttassa, mint amilyen saját fiatalóságát.

Napról napra újabb kegyetlenségek kerülnek napfényre. Éppen e napokban adta a Szovjet újabb tanujelét annak, milyen sorsot szánt Európának. A demarkációs vonalon túli Lengyelországot a Szovjet egy pusztalövés nélkül szállta meg. Miért kellett hát akkor a több mint tizezer lengyel tisztet suttymban, rabszállító vagonokban, az erdőbe hurcolni és ott orvul, tarkólövessel legyilkolni? Mit vétettek ezek a szegény lengyel honfiak, akiknek nem is volt alkalmu fejevert emelni hazájuk legádázabb ellensége ellen? S vajjon mely hadijog engedi meg a fegyvertelen ellenség, vagyis tulajdon-

képpen már nem ellenség, tömeges legyilkolását?

Ezek az égbekiáltó áldozatok a kereszténység vértanúi. Ezek szenvedése és halála meg fogja erősíteni azt a Kősziklát, amelyre a husvét napján feltámadott Megváltó Egyházát felépítette s a pokol kapui hiába erőlködnek, hiába áldozzák fel az emberek millióit, győzedelmeskedni nem fognak.

Másik nagy ellenségünk, Anglia szövetségre lépett a bolsevizmussal, az anglikán egyház főpapa, a canterbury-i érsek imát mondott a szovjet fegyverek győzelméért, Amerika érseke pedig megáldotta a nőket, gyermekeiket gyilkolni, templomokat, műkincseket lerombolni induló légi partizánokat. De mit is várjunk egy olyan nemzetől, amelynek történelmében oly király szerepel, aki halomra gyilkoltatta feleségeit s egy meg nem engedett házasság miatt egész nemzetét elűztette a katolikus egyháztól. Mit várjunk egy oly államtól, amelynek elnöke azzal indul az újabb elnöki választásba, hogy országa nem akar részt venni a háborúban, megválasztása után pedig azonnal köpönyeget fordít, háborúba bocsátkozik s pénzhez kikkje kedvéért küldi halálba katonáit és pusztítja a nemzeti vagyonát.

Judás harminc ezüst pénzért árulta el a Megváltót, megbűnhődött érte, mert önkézeivel vetett véget életének, de szelme ma is él, csak ma nem harminc ezüst pénzért, hanem dollármilliókért és angol fontért árulja a kereszténységet. De a mai Judások is rá fognak jönni,

hogy borzalmas tetteikkel mit vétettek a keresztre feszített Megváltó ellen sahog Judás részére nem volt kegyelem, úgy részükre, sem lesz, a kereszténység részére pedig fel fog virradni a feltámadás napja, amikor ellenségeink le fognak roskadni, amint lerokdadt azok a római katonák, akik Krisztus hottestét őrizték.

Akit az Isten meg akar büntetni, azt vaksággal sutja. Ellenségeink is vakok. Nem tudják, hogy saját vesztükbe rohannak. Nem látják, hogy hiába áldozzák az emberek millióit, a hajók ezreit, napi költségeik már milliárdokra rúgnak, meghódított népeik sorban lázadnak, a világbírodalmak recsegnek, ropognak s mint egy angol miniszter a két világháború között mondotta, még mi meg fogjuk érni, hogy Anglia fel fog bomlani alkotó elemeire. Ok mindezt nem látják. Oket csak a határtalan hírvagy vezérli, ezért feláldoznak népeket, országokat s a végén saját nemzetük jövőjét is. A közép-európai népek pedig állnak szilárdan és védik Péter szikláját, amely nem fog romba dőlni soha. Magyar hőseink utódai a vértanúknak, vezéreink az apostoloknak s itt valóban azt kell mondanuk, hogy a magyar nemzet, amely ezer éven át híven őrizte a keresztény vallást, amelynek királyai az apostoli címet viselték, ma is megállja helyét a vörös rém szemben, dicső honvédeink dacolnak minden nehézséggel, minden szenvedéssel, őshazánkban védik ezeréves földünket. Ellenségeink pedig — későn rá fognak jönni arra, hogy Péter Kőszikláját meg lehet támadni, lehet ellene harcolni ideig örág, de legyőzni nem lehet, mert azt Krisztus alkotta, aki örökké élni és uralkodni fog.

Hozsanna a feltámadott Megváltónak!

Április 16-ának, Muraköz felszabadulásának ünnepe Csáktornyan

Derűs, napfényes reggelre ébresztette fel a Csáktornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület zenekara a város közönségét, azaz nem is igen kellett ébreszteni, mert már mindenki készült a nagy parádára, hiszen a muraköziek még nem felejtették el, hogy mitől szabadították meg őket a mi vitéz honvédeink.

A város zászlókkal díszített utcáin már a reggeli órákban hullámzott az ünnepi közönség s 9 óra a Horthy Miklós-tér teljesen megtelt ünnepi közönséggel. Az összes hatóságok, iskolák a város és a külső községek képviselői, a Vitézi Rend, a Frontharcosok Szövetsége, a MANSz, a gyárak, a gőzmalom, ezuttal először az újonnan működésbe lépett Első Muraközi Szövüde Rt. tisztviselői és munkásai, az egész tér tele zászlókkal és több ezer főre rugó közönséggel. Pontban 9 órakor felvonul a honvédszáz-

lálj s ezután azonnal kezdetét vette az Országzászló talapzatán emelt díszoltár előtt az ünnepélyes szentmise, amelyhez a zenét a tűzoltózenekar szolgáltatta, a miseénekeket pedig a katolikus vegyeskar.

Megható volt mindon mise után, az Isten szabad ege alatt, több ezer ember ajkán felhangzott az „Isten áldd meg a magyart”. Ezt az Egben bizonyára meghallották, Kaltróy Antal alezredessel az élen, megdicsőült honvédeink is.

A Himnusz elnéklése után megkezdődött az ünnepség. Kerestury Imre II. éves tanítóképződi növendék elszavalta „A Torony álmodik”, Fliszár Ilona IV. oszt. elemi iskolai tanuló a „Mienk a föld”, Kovács József leventeifju Szivoncsik Antal: „Muraközi legények” és Hazafi Anna leventeieány „Nagy lesz ismét Magyarország” c. verset.

Cigarettafőzőknek fontos megismernia legdrágább
de legjobb**RAFFA****CIGARETTAHÜVELY**

Szopókája szabadalmazott nikotinmentesítő betéttel. Ezen keresztül a szívás még a legolcsóbb dohányból is a legkellemesebb. Nem idéz elő köhögést, vagy krákogást és tüdejének sem árt.

Ára: 100 darab 2-es, vagy 3-as 94 fill.

Ugyanígyen nikotinmentesítő betéttel

CIGARETTASZIPKA

bakelitből 1 darab 8 fillér, **jávorfából** 1 darab 41 és 80 fillér, **Raffa piccolo** 3 darab válogatott szipka 17 darab tartalékbetéttel 80 fillér.

Mindegyik szipkához eszerelhető **Raffa-betét** 10 darab 20 fillér.**KAPHATÓ** minden dohánykiskisérőben,

vizonteladókban megfelelő árengedménnyel a m. kir. dohány-nagyáruházaiban és

NYIRI S. nagykereskedésében.**A MÉP HIREI****Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő látogatása Muraszentkereszten és Mikófán**

Vasárnap, április 18-án, járási képviselőnk Muraszentkereszt községet látogatta meg. Az iskola előtt az összegyűlt nagyszámú pártlányok élén Wrauna György igazgató üdvözölte hosszabb beszéddel. Pecsornik Ottó képviselő megköszönte a szép fogadtatást, majd az iskola nagyteremben mondotta el beszámolóját, amelyben kiterjedt az ország jelenlegi bel- és külpolitikájára, a jugoszláv agrárreform felhívásáig vonatkozó intézkedésekre, az adóváltozásra, a közellátásra, különös tekintettel a beszállítási kötelezettségre.

Képviselőnk beszédét a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták, sokszor felbeszakították ugyanis és éljen kiáltásokkal.

Beszámolója után Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő feszelen beszélgetés közben meghallgatta a lakosság panaszait és kéréseit, majd utána Mikófa községet látogatta meg.

Valahol Oroszországból

Derek hőseink a messzi orosz földön, súlyos harcaink közepette is szívesen gondoltak reánk. E napokban kaptuk meg a következő tartalmú tábori levelező lapot:

Kérem a mélyen tisztelt Szerkesztőnődet, hogy a muraközi újságban az alábbiakat közölni sziveskedjék:

Valahol Oroszországból szeretettel és jóleső érzéssel gondol Stridóvár közigazgatására, tantestületére, a csáktornyai leventeparancsnokra, a leány- és fiuleventekre, kereskedőkre és az összes stridó-

vári lakosságra, egyben mindnyájuknak kellemes húsvéti ünnepeket kíván a keleti frontról

Cziráki János szkv.
vált stridóvári leventeoktató.

Perlakon május 30-án lesz az országzászló felszentelése

Nagykanizsa közönsége által Perlak járási székhelyének felajánlott országzászló ünnepélyes felszentelése május 30-án lesz megtartva. Az ünnepségre Uzdóczy-Zadravecz István nyug. tábori püspök, felsőházi tagot is meghívták.

A községi előjáróság és az emlékmű-bizottság fáradságtalan szorgalommal dolgozik azon, hogy minél méltóbb keretek között helyezze el az országzászlót. A végleges terv szerint a Florián-téren állítják fel a hősi emlékművet és ott lesz az országzászló is elhelyezve. Ebből a célból háromszög alakú telket jelöltek ki a téren és nemkevesebb, mint 2000 székér földet hordott oda a közönség, hogy feltöltsék a teret.

A téren lévő Florián szobrot a tér keleti részében helyezik el. A mai névből anyagbeszerzés mellett állandó gondot okoz a cement, kerítés-anyag beszerzése és ezért késelt eddig is a felszentelési ünnepség.

Megállapították a Gasparich Márk szobor helyét

E napokban ittjárt Boldogfai Farkas Sándor, a Gasparich szobor tervező és alkotó művésze s a szoborbizottsággal együtt megállapították, hogy a szobrot a Szent László téren, a régi városi kút helye mellett fogják elhelyezni. Ezt a helyet maga a művész is a legmegfelelőbb helynek tartja.

A szobor felállítási munkálatai már meg is kezdődtek s május 2-ig feltétlenül befejezést nyernek.

Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök, felsőházi tagja a leleplezésen részt vesz.

Hadigondozási bélyegek

Hadigondozás céljaira a közelmúltban kis felárral, nyolc címletről álló bélyegsorozat jelent meg. A művészi kivitelű bélyegek történelmünk egyes korszakainak legjellegzetesebb magyar katonatípusain keresztül a magyarság ősi vitézi erejét szemléltetik.

A különleges és szép kivitelű bélyegek iránt nemcsak a bélyegyűjtők körében, hanem a nagyközönség részéről is élénk érdeklődés mutatkozik. Ez a nagyarányú érdeklődés főképpen annak tudható be, hogy ezekben a kis felárral árusított bélyegeknél a használatával mindenki igyekszik a hadigondozás céljait anyagi erejéhez mérten támogatni.

A bélyegek nem csak sorozatban, hanem az egyes címletek külön-külön is az összes postahivataloknál vásárolhatók. Hazafias kötelességünknek teszünk eleget és nemzetünk élet-halál harcait segítjük, ha a postai küldeményeink díjainak lerovására ezeket a bélyegeket használjuk.

Zágrábban a rögtönítelő bíróság kivégeztetett két magasrangú miniszteri tisztviselőt

A horvát rögtönítelő bíróság halálra ítélte Havranak István mérnök, pénzügyminiszteri titkár, mert 40.000 kilo ölmot egy svajci cég ke-

Első Muraközi Szövöde Rt.**CSÁKTORNYA**

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

zére játszott át, továbbá mert az ebből befolyó összegből engedély nélkül Svájcban hétszáz Napoleon-aranyat vásárolt és végül, mert ezekből a Napoleon-aranyakból ez év március 21-én 260 darabot külföldre átvinni kísérelt meg engedély nélkül.

A rögtönítelő bíróság ugyancsak halálra ítélte Kolak Iván dr. külügyminiszteri osztályvezetőt, mert Havranakkal összejárva futárpostával Svájcban a Napoleon-aranyakat Horvátországba segítette, amiért 600.000 kunát fogadott el és mert meg nem állapított időpontban Horvátországból kétszáz ezer kunát külföldre küldött. A halálos ítéleteket végrehajtották.

Az ítéletek két személy előkelő társadalmi állása miatt rendekivül nagy feltűnést keltettek Zágrábban.

A FÖMÉLTÓSÁGU ASSZONY KÖSZÖNETE!

Mint a napilapok már jelentették, a Főméltósági Kormányzó Úr Hitvese rádióbeszédében köszönte meg az ország áldozatos megvilágulásáért a honvédsaládók részére történt gyűjtés alkalmából.

Mely hódolattal regisztráljuk mi is ezt a hirt, amely jóleső érzést kelt mindnyájunkban. Muraköz nepe ezáltal is helyt állt és szíve ezután is mindig nyitva lesz hős honvédeink és családjuk részére.

HIREINK

— **Beér Gyula alispán — miniszteri osztálytanácsos.** A Kormányzó Úr a m. kir. közéleti hivatal fogalmazási tisztviselőinek létszámában dr. tsnádi Beér Gyula esztergommegyei alispant miniszteri osztálytanácsosra nevezte ki. Beér Gyula muraközi származású, keszthelyi premontrei öregdiák, Zalában kezdte, mint varmegyei tisztviselő a palvátutast. Tehetséges író és költő, aki számos irásban vonzóan örökítette meg zalai elméjét.

— **Kinevezés és előléptetés.** Barabás Győző és Kollárics Ferenc áll. tanítókat a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a sikeres vizsga letétele alapján, a csáktornyai áll. tanítóképző intézethez gyakorló iskolai tanítókká kinevezte. Nevezett tanárokat az eddigi működési évük teljes beszámításával, a polgári iskolai tanárokkal azonos, — gyakorló-iskolai státusban — rangsorozta és járandóságukat kintalta.

Használd a hadigondozási bélyegeket!

— **Meghívó.** A csáktornyai m. kir. állami népiszkola, a nagykanizsai II. körzeti áll. népiszkola által ajándékozott zászlojának felavatása alkalmával I. évi május 1-én ünnepélyt rendez, melyre a kedves szülőket és a tanúgy barátait meghívja a Rendezőség.

— **Újabb adomány a honvédsaládók részére.** A Neumann szövöggyár munkásai április 19-én 50 pengő 74 fillért gyűjtöttek és fizették be a 180.000 számú postatákarékpénztári számlára a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására. Derek munkásaink hazafias cselekedete szolgáljon példaul mindenkié.

Gondoltál-e a honvédsaládokra?

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára | glavno skladište PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. ulica br. 1.

**telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.**

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

— **Április 15-ével véget ért a tanítás a muraközi népisiskolák felső tagozataiban.** A muraközi I. fokú Közoktatásügyi Igazgatási Kirendeltség rendelkezése a muraközi és a muravidéki népisiskolák ötödikhatodik osztályaiban április 12-15-e között megtartották az évszázó vizsgákat. Az eredetileg május 15-ére tervezett évszázó vizsgákat azért kellett egy hónappal előbbre hozni, mert a növényedek a tavaszi földmunkáknál a bevonult ferhalkosság helyett nélkülözhetetlen munkaerők.

Nemzetünk élet-halál harcát segített, ha postai küldeményeid hadigondozási bélyegeket bérmentesít!

— **300 liter szilvapálinkát foglaltak le Vízszentgyörgyön.** A mikszavári csendőrség egyik járőre szokásos körjáratát végezte a vízszentgyörgyi szőlőkben, amikor megcsapta a csendőrt a kislúton fölő friss pálinka jellegzetes szaga. Azonnal a szag irányába ment és az egyik pincében hamarosan meg is találta az engedély nélküli pálinkafűzőket. A pincében már közel 300 liter elsőrendű szilvapálinka volt kilőzve. A teljes készletet természetesen lefoglalták és a készületeket is őrizetbe vették. A pálinkafűzők ellen az eljárást megindították.

— **Három orosz fogoly leugrott a vonatról a muraközi határ közelében.** Mindhárom elfogták, az egyik 3 lövést kapott. Vasárnap foglyoszközi eset történt a mikszavári határon. Egy szovjet hadifoglyoszállítmányt is vivő német katonavonatot a hajnali órákban, éppen akkor, amikor a vonat áthaladt a magyar-német határon, három szovjetországi fogoly leugrott és el akart menekülni. A vonatkísérő német katonák azonban azonnal lefedezték a szökést és a menekülők után löttek. Egyik azonnal összeesett, míg a másik kettőt a vonat megállítása után a határőrök segítségével hamarosan sikerült elfogni. Mindhárom szökevényt azonnal visszavitték a vonatra, amely folytatta tovább útját Polstrauba. A megölt szovjetfogoly állapota életveszélyes volt, mert három lövést ért, egy a fején, egy a hasán, egy pedig a combján. Az egész eset alig 150 méterre a magyar határtól, de már német területen, a magyar határőrség és vasutasok szemelátára történt.

Honvédeink hősi harcát segített a hadigondozási bélyegek használatával!

— **Németországból megszökött sztalin-grádi szovjet foglyokat fogtak a muraközi határon.** A mikszavári határőrség a határőrség egyik járőre a minap rendes körútja során két katonaruhás, gyanús alakot vett észre a határ közelében. Nyilvánvaló volt, hogy Németországból érkeztek a hajnali szürkületben. Miután itt a határőrök csaknem teljesen kiszáradt, könnyen átjuthattak a magyar földre. Az elkészített, fardit emberek ruhazata messziről alárulta hogy nem

németek, így a járőr azonnal megadásra szólította fel őket. Miután minden további szökési kísérlet céltalannak látszott, a két ember megadta magát. Ekkor derült ki, hogy szovjetországi foglyok, akik a németországi foglyaltáborból szöktek meg. A járőr a mikszavári csendőrségre kísérte őket, ahol sikerült tőlük megtudni, hogy Sztalingrádnál estek fogságba még az ősszel. Más foglytársaikkal együtt egy németországi foglyaltáborba szállították őket. Hogy honnan szöktek meg, azt pontosan nem tudták megmondani. A csendőrség a két szökevényt szovjetországi foglyot bekísérte Csáktornyára.

— **Nehéz volt neki a mundér.** Koszmács István gyümölcshegyi illetőségű egyén tavaly tavasszal került sorozás alá. A sorozáson bevált s az ősz folyamán be is vonult katonai szolgálatra. Alig töltött bent néhány hetet, amikor értesítést kapott hazulról, hogy felesége újszülöttel ajándékozta meg. Az örömhírre szabadságotlák. A sza-

— **Leégett a murakirályi széngázmalom.** Vasárnap reggel ismeretlen okokból kigyuladt Maties Mátyás murakirályi lakos széngázmalma és minden oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult. A tűz a malom belsejéből indult ki s a mentés csak a tűz továbbterjedésének megakadályozására szorítkozhatott. A helybeli és környékbeli tűzoltóság fáradszónalul dolgozott. Ez volt egész Alsómuraközben az egyetlen hengermalom és sok ember gabonája volt őrlésre oda beraktározva. A legszörnyűbb vizsgálat indult, hogy a tűz mit okozta, mennyi gabona égett el s az kinek a tulajdona volt. A kar kb. 100.000 pengőre becsülhető, amiből biztosítás útján csak 20.000 pengő térül meg.

— **Leventék futballmérkőzése.** A Perlaki LE a Lovási Maort LE csapattal játszott bajnoki mérkőzést és 4:0-as vereséget szenvedett. A perlaki csapat nagyon gyengén játszott és sokat kell javulnia.

Elítéltek egy muraszerdahelyi rémhirterjesztőt

A múlt év novemberében történt, hogy Turk Ferenc a muraszerdahelyi szénbányából szüneteltető iskolából Csentevölgy községbe, Ugyanekkor az alsólendvai polgári iskolából Csentevölgy felé leányok mentek haza. Turk azt mondotta a leányoknak, hogy „két hónap múlva bejönnek a szerbek meg az oroszok és minden magyart lefejeznek.” A bíróság előtt tagadni akarta a dolgot, de a tanúk ellene vallottak és így a törvényszék jogerősen 8 hónapig fogaazzal leköszítette meg.

SPORT

Szép játékkal győzött a hazai csapat!
Csáktornya Bpst. Kerámia SK
6:1 (3:1)

NB III. bajnoki mérkőzés. Hogy a budapesti csapat meg a déli fél 12-es vonattal haza tudjon menni, de 9 órakor kezdődött a mérkőzés.

Csáktornya szép játékkal lepte meg nagy számú közönséget. A gólokát Csengeri (4), Bánki Takacs, illetve Zamo lőtték.

A bíró kitogastalul bíraskodott.

MÉZNÁD

vetőmag még kapható

Vetési ideje április-május hónapban. Kiváló takarmány, csalamadé (kukorica helyett). Készíthető belőle méz, kávé, kenyérszisz, bor, sör és kitűnő pálinka főzhető belőle. Minden földön megterem. 10 - ölon 7-8 kg. mézet és 2 q takarmányt ad. Mintacsomag ára 140 Pengő. **1 holdon 10.000 Pengő haszon!** 1 kg mag 20 P.

Koronczay gazdaság Csáktornya,
Széchenyi u. 3.

badságot arra használta fel, hogy mindjárt az első nap levettele katonai egyenruháját és civilben átszökött Németországba s azóta különféle csempészéssel foglalkozott. Olyan rutinnal csinálta a csempészést, hogy hiába köröztek, soha nem tudták elkapni. Valoszinu azonban, hogy orvát is égett a talpa alatt a talaj, mert visszazökött az apocsához Lapathegyre és ott húzódott meg. A csendőrség azonban tudomást szerzett állattörzsdaráról s 11-én, kora reggel meglepetészerűen rátaufogták és vasraverse vitték be az ügyészség fogházába.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— **A Perlaki áll. elemi népiszkola** szép ünnepség keretében tartotta meg a felső tagozalt évszázó ünnepséget. Nagy János ug. tanító körültekintő gondallal rendezte az ünnepséget és a jelenlévő láthatlak Muraköz tanítóságának nemeztünkért végzett hatalmas munkáját.

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb . . .	—	1:50	1—	P.
Szürke, fosztott . . .	4—	3—	2:50	P.
Fehéres, fosztott . . .	8:50	7—	6—	P.
L. rendű fehér fosztott	13—	12—	10—	P.
Pelyhes, dunnába . . .	20—	17—	16—	P.
Pehely, paplanba . . .	33—	30—	—	P.
Szürke pehely . . .	18—	—	—	P.

Szállít bérmentve utánvétel bruttó 5 kg-os papírzsákhban
RÁCZ JÓZSEFNÉ ágytollüzlete,
KISKUNFÉLECYHÁZA Holló Lajos utca 39.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 aprila 24

Politički tjednik
Zide saki petek.

Vuzem 1943

Tjedan dni predi su cvetje hitali kud je hodil, čekali su ga s paradnimi popevkami, onda su ga vlovili, z bičom tukli, poplivali, s trnjem okrunili, na križ prebili, zaklali i zakopali. Ali On se na tretji den zaran v jutro z mrtvih gori stal, živi dendenes i živel bo za navek, kajti On je Pot, Zivljenje i Pravica.

Potli Kristuša su još tristo let preganjali krščanstvo, ali na zadnje je itak naša cirkva bila jakša. Oni močeniki, na stotine jezer, su si za krščansku misel alduvali svoje življenje, a da ne za badav, to vidimo stoga, da i denes krščanska cirkva kraluje po celom svetu.

Krščanska cirkva je navek mela nepriatele i takše, šteri su tajli njene navuke. Kulko krščanskih cirkvi su zrušili, kulko popov i svečenikov su zaklali i kaj su se včiniili, da zrušiju krščansku cirkvu, ali se to zabadav, kaj je Bog stvoril, ono peklenska vrata niđdar nabo do preladała, kak je to Zveličitel rekela, da je Peter on kamea, na sterom bo Kristuš svoju cirkvu zazidal.

Denes ima krščanska cirkva vekše nepriatele, kak je da god mela v povesti sveta. Strašni črneli nepriatelj se dvajsti let spravlal, da zruši krščanstvo. Najpredi je v svojem orsagu spoklal biskupe na stotine, pope na deset jezere i vernike na milijone. Osramotili su cirkve, norca su se napravili z Boga, Kristuša, se zato, da bo nova mlajšina odhranjena več čisto proti Bogu i krščanskoj veri i ovu hordu, odhranjenju prez Boga, čisto kak živinu, prez sakoga človečjega čuvstva, su steli natirati na Europu, da tobože „siri kulturu“ i da vništi se ono, kaj se stvorilo črez dve jezere leta. Da nam vništi naše cirkve, naše familije, da nam zakole naše moske, ili da njih odvleče v Sibiriju v smrt s teskom mokom, a decu da nam spravi v takšu sodbinu, kakšu ima njihova mlajšina.

Saki den zavvedimo nove nemilosrdnosti. Rano ove dneve su sovjeti pak znova pokazali, kaj kanju napravili z Europom. Polsku zemlu, šteri je nemška soldadžija ostavila odprtu, su sovjeti zavzeli, prez toga, da bi jempot s puškom strelili.

Zakaj je onda bilo potrebno prek deset jezer polskih oficeroz skrivonce, v restantskim vagonim odvleči v samu i tam živinski zaklati?

Kaj su bili krivi ovi sini polske domovine, šteri niti nesu meli priliku, da zdigneju oružje proti najvećem nepriatelju svoje domovine. A štero taborsko pravo dozvolava na kupe zaklati nepriatelja prez oružja, šteri prav za prav več neje

nepriatelj?

Ovi aldovi kričiju do neba i te su močeniki krščanstva. Njihove moke i smrti bodo objačile onoga kamena, na sterim je Zveličitel, šteri se na den Vuzma z mrtvih gori stal, zazidal svoju cirkvu i peklenska vrata za badav se napinjaju, za badav reskiraju milijone ludstva, preladała nabo do.

Drugi naš velki nepriatelj, Engleska stopila je v vezu z bolševizmom, najvišesi pop engleske cirkve, Kanterburski nadbiskup je Boga molil za bolševičko oružje, amerikanski nadbiskup pak je blagoslovil one partizane lufta, šteri su išli klat žene, decu, rušiti cirkve i dve jezere leti stare narodne kinče. Ali kaj se moremo nadjati od takšega naroda, šteri ima v povesti takšega krala, šteri je žene dal klati na kupe i zbog jene nedozvolene ženidbe je celoga svojega naroda spelal vun s katoličke cirkve. Kaj se moremo nadjati od takše države, čije predsednik je išel v novo zbiranje stem, da on ne pusti svojega naroda v tabor, a šim su ga zebrali, obrnul je kepenjka, pustil se v tabor i za volu njegve, na peneze gladne bande, tira v smrt svoju soldadžiju i vništavle narodnoga imetka.

Judaš je za tridesiti srebernih penez vun dal Zveličitelu, podnesel je za to štrofa, kajti si je svojom rokom skončal življenje, ali duh njegov živi i denes, samo denes se ne trži krščanstvo za tridesiti srebernih penez nego za dolarske milijone i za engleske funte. Ali i denešnji Judaši bodo došli na to, kakše velke grehe su oni napravili s svojim delom proti respektomu Zveličitelu i kak ga za Judaša ne bilo milosti, tak nabo niti za njih, a za krščanstvo bude dosel den Gori Stajanja, da se bodo naši nepriatelji doli zrušili tak, kak su se zrušili oni rimski soldati, šteri su stražili Kristušovo mrtvo telo.

Koga očē Bog kaštigati, njemu zeme očnoga pogleda. Tak su slepi i naši nepriatelji. Oni ne vidiju, da ideju v svoju propast. Ne vidiju, da za badav reskiraju milijone svojega ludstva, na jezere ladje, dnevni strošek njim već znaša milijarde, narodi, štere su deli pod svoj jarem, se puntaju jen za drugim, njihova svetska kraljevstva se rušiju i kak je jen engleski ministar med ovimi dvimi tabori rekela, lahko, kaj bomo još i mi doživeli, kaj se bo Englesko kraljevstvo rezislo na falate. Njih samo vodi glad za penezi, za to aldujeju narode, orsage i na zadnje i budućnost svoje zemle, a narodi Srednje Europe stojiju trdi i braniju Kamena Svetoga Petra, šteri se nabo zrušil niđdar.

Naši Magyarski junaki su odvetki krščanskih močenikov, a naši voditeli odvetki apoštolov i tu za istinu moramo reči, da magyarski narod, šteri je črez jezero let trdo branil krščansku veru, čiji krali su nosili apoštolsko ime i dendenes trdo stoji proti strašnoj črlenoj pogibeli. naši dični honvedi preladaju se poteškoče, sa trpljenja i v našoj starinskoj domovini braniju našu jezero let staru zemlu, a naši nepriatelji bodo došli na to, makar prekesno, da Petrovoga Kamena moči napađati i harcuvatii proti njega do vremena, ali preladaťi ga ne moči, kajti ga je stvoril Kristus, šteri bo za navek živel i kraluval.

Hožana Zveličitelu, šteri je z groba zisel!

Z velkom paradom su svetili v Csáktornya apriliša 16-ğa, dneva oslobodjenja

Na lepo sunčeno jutro nas je zbudila fejevergarska muzika na den parade, ali bole rečeno, ne nas trebalo buditi, kajti ljudi su se već od ranoga jutra spravljali na to paradu. Im su megymurci još ne pozabili, od česa su njih oslobodili naši vitežki honvedi.

Po varašu su s zastavama okinčene vulice već jutro pune bile z narodom, šteri je paradu čekal, a do 9. vure se Horthy Miklós plač ves napunil. Se vlasti, se škole, zastupniki varaša i zvonjskih općin, Vitezki Red, Frontski soldati, gospe Magyarskoga Ženskoga Društva, fabrike, dampfelinski delavci i činovniki, za prvi pot i Megymurska Fabrika Platna, štera se z nova hapila delati, celi plač pun zastavi i naroda od više jezer glav. Punktum ob deveti vuri su došli honvedi i onda se mam hapila paradna meša pre šteroj su fejevergari igrali, a katoličko društvo je popevalo.

Sakomu človeku je do duše zašlo, da je pod božim vedrim nebom z više jezer gla žisel glas „Isten áld meg a magyart, Bože, blagoslovi Magyarsku“. To su sigurno čuli v nebi naši dični honvedi, šteri su svoje življenje alduvali za domovinu skup s Kaltröv Antalom alezredesom.

Potli Himnusa se hapila parada. Najpredi su odigrali Veru Božu, onda su deaki Keresztury Imre, Fliszár Ilona, leventás Kovács József i leventáska puca verša deklamirali, zatem pak je Dr. Bernath József, direktor srednje trgovačke škole stal pod Orsácku Zastavu, da zreče svojega paradnoga govora.

Moramo Svemogućemu Bogu Zafaliti — tak se hapil govoriti — kaj su potli 23 let v Megymurje, na zemlu vitezkuo Zrinyia, stopili naši vitežki i dični magyarski honvedi. To se tak moralo pripetiti, to je zahtevala svetska historia, kajti denes neje moguće narode dugo v jarmu držati. Da su se povrnuli Severni i Ishodni kraji k materi zemli, onda smo znali, da za tem dođu Južni kraji na red i nadjali smo se zapovedi Najvišesega Soldackoga Gospodara: „Napre do jezera let stare granice!“ Stem se i Megymurje oslobodilo i došlo nazaj k materi zemli.

Z bolećim srcem se zmislim na pripećenja z 1918. leta, da je bilo treba ostaviti megyimursku zemlju, šteru tak radi imamo.

Pripoveda jeno pripećenje de je putoval s svojimi deaki koli Ujvidéka. V cugu je sedel jen stari selški človek, pak poslušaj, kak se spominaju. Na jempot dojde ta i pita ste vi magyari. Na odgovor, da jesmo, zaplakal se i s suznimi očji pita, oh da bodete vi magyarski brati došli osloboditi nas. To je ne moči nigdar pozabiti i zato zna kakše smo veselje meli, da se naša draga zemlja povrnula k Magyarskoj materi.

1941. aprilš 16-i nam je napravil velko veselje. Nega bilo komande niti zapovedi, ljudi su sami s svoje vole, donesli napre črez dugo vreme skrite zastave, plakali i kušovali su se od veselja, da su vidli naše osloboditele, vitezke honvede.

Na te den veselja, da svetimo naše oslobodjenje, moramo si v roke segnuti, da zadržimo ovu dragu zemlju. Na konferenciji Magyarskoga Kulturnoga Društva su se oglasili dva človeki, sini megyimurskoga roda.

Jen je rekel, da megyimurec prek sega ima rad Magyarskoga Orsaga. Naši ljudi sigdi vrednoga posla zvršavaju i sigdi radi znaju za nas. Da su naši vitezki honvedi nutri došli, kak da bi v nebi bili, tak smo bili veseli.

Drugi je rekel, trpeli i magadili smo, kajti smo znali, da to nabo dugo trpelo. Došel bo den, da bomo nazaj slobodni i rihtig došel je velki veter, odpuhul je naše močite, a mi smo tu ostali slobodni.

To ste vi rekli megyimurci, Vaša duša je zgovorila vašu volu, ve moremo skup držati, ovu zemlju nam nesmeju više vkraj vtrgnuti niti za

jezero let. Kak je velki pesnik rekel: „Magyar, prek sega bodi veren tvojoj domovini!“

Dale govori, da moramo delati i aldovati za domovinu. Ran tak, kak dete nemre postavlati zahteve proti materi, tak niti mi nemremo preveč čuda zahtevati od domovine. Nesmemo se prestrašiti od aldovov, prez toga nemremo nikaj dostignuti. Prez setve nega žetve. Delo i aldovi bodo nam donesli, da gvinemo proti nepriatelju i to nam bo sigurno.

Naši oci, moži, brati ve harcuvelju na ruskoj fronti za nas, za našu sreću, za našu decu, za Magyarski orsag. Mi neznamo, kaj je to 40 gradušov mrzlo, mi samo to znamo, da si saki večer moremo mirno leči spat, kajti naši dični honvedi držiju stražu.

Držimo skup, delajmo za naše brate, šteri za nas harcuvelju, a da dimo dojdu, naj vidiju, da smo mi spunili svoje dužnosti, a oni pak, šteri su i svoje življenje aldovali za našu domovinu i tam spiju za navek na dalekim ruskim polanam, naj vidiju z neba, da nesu za badav aldovali svoje življenje. Harcuvali do zadnje pobeđe za ovu zemlju, za našu dragu domovinu, ar je i pesnik rekel

Na celomu svetu nemaš drugdi mesta, tu moraš živeti i hmeti.

Se to je rekel magyarski i megyimurski i dobil je čuda eljen kričov i pokanje z rokami.

Vargazon Ferenc deak III. razreda purgarske škole je deklamiral verša „Muraköz“ i s popevkom Szozat je ova parada bila zvršeca.

Potli parade su soldati, leventashi dečki i puce, fejervergari i deaki v paradnom maršu pozdravili Orsacku Zastavu. Jako je v oči palo, kak naši leventashi dečki i puce i deaki lepo znaju maršerati.

Megyimurska mlajšina se v paradnoj opravi špancera po vlicaj Perlaka i dosti je bilo dve leti da smo previdli, da je jedini pot, šteri nas vodi k Magyarskoj, tam smo brati i tam nam je zasigurana naša budućnost.

Polsko delo je na jen den prestalo, štacuni zaprti, verkušati tiho, se posud stih svetliju i opčina Perlak denes zafali Bogu, da njih je dimo dopelal k materi zemli, v Orsag Svetoga Stefana, de je mir i blagoslov i de nas čeka bolša budućnost.

Šparati je rodolubnost, fratiti je izdajstvo domovine!

Odredili su mesto za Gasparichovoga spomenika

Ove dneve je tu bil Boldogfai Farkas Sándor, umetnik šteri je napravil spomenika Gasparich Marka i skup s komišom su se dogovorili, da bodo spomenika postavili v Csáktornya na Szent László placu, poleg de je negda stari vaški zdencec bil. To mesto je sam Farkas Sándor prenašal za najbolše.

Fundamenta već su se hapili delati i majuša 2-ga za sigurno bo se gotovo.

Uzdolcov-Zadravec Izstvan soldački biškup v penziji, kotrig Zgornje Hlize bo tulikajše došel na paradu rezkrivanja spomenika.

Glasi Magyarske Stranjke Života

Pecornik Ottó orsački oblegat je pohodil općine Muraszentkereszt i Mikófa

V nedelu, aprilša 18 ga je naš orsački oblegat pohodil općinu Muraszentkereszt. Pred školom su ga ljudi celoga sela cekali i Wranna György direktor škole mu je držal pozdravnoga govora. Pecornik Ottó orsački oblegat se zafalil, kaj su ga tako lepo prijeli i onda su si skupa odšli v skolu, de je naš oblegat v obilnom govoru rezložil našu dencenju zvujsku i znutrešnju politiku, onda kak se bo kontrolerala jugoslavenska agrarna reforma, na dale za pobranje porcije, za obskrbu naroda i glavno za nutri davanje.

Govora našega oblegata su ljudi z velkom pažnjom poslušali i čuda pot trgli z eljen kričom i odobravanjem.

Potli svojega govora je Pecornik Ottó orsački oblegat rezgovaral z ludmi i poslušal je njihove pritožbe i prošnje i za tem je pohodil obćinu Mikófa.

Jeli si spunil svoju dužnost proti našim vitezkim honvedam?

Zadnja predstava Kulturnoga Društva v Csáktornya

V nedelu po poldan je Kulturno Društvo držalo za ovo leto svoju zadnju predstavu v Csáktornya. Predstave su bile saki četrek i nedelu i ljudi su je radi pohajali.

Na zadnoj predstavi je Kovacsics Ella navučitelica govorila, da se v Megyímurju ne bi smela zapustiti lepa megyimurska narodna nošnja i druga kumjšta dela, kaj naši ljudi znaju. Te kumjšti i narodna nošnja bi se morala obraniti i cuvati.

Za njom je Mindszenty József, papinski prelat, opat plebanos v Zalaegerszegu držal vel-

Ilyen küzdelmet kell vivniok honvédcsinkek a zovjet sártergerben.

Svetek drugoga leto dneva oslobodjenja v Perlaku

Po svetlom suncu, na stoline zastave nosiju glava, da je denes svetek v Megyímurju, najlepší magyarski svetek, drugo leto dni, kak je skrbliva roka Magyarske Domovine dosegla do Megyímurja, da nas pela do vekovečne Magyarske, dv Kralstva Svetoga Stefana, da stvori bratskomu megyimurskomu narodu, šteri je 23 leta bil v jugoslavenskom jarmu, mira, blagoslova i sigurno življenje. I nebo se veselilo tomu svetku i tičice su skup z narodom popevale i falile toga veneloga i velkoga dneva, da je bilo velko pripećenje oslobodjenja Megyímurja i da smo došli v diku i dobro cele Europe.

I narod Perlaka zna, kaj mu je dala magyarska domovina, zna, kaj to znači, pripadati k materi zemli, zato su se oblekli v dobro začuvanu paradnu opravu, kaj bodo mogli dati poštovanje i pokazati zafalnost.

Parada se hapila s svetom mešom. Pod voditeljstvom Dra Monostori Tibora szolgabirova došle su se vlasti, žandari leventashi, fejervergari

i čuda jezer ludstva z veseljem v duči, da znaju da njih cuvaju magyarski honvedi i mirno moreju spati.

Potli svete meše je pred spomenikom Gasparich Marka Zsomborgi József, navučitel deavnje narodne škole držal paradnoga govora. Ovoga svetoga dneva drugo leto dni našega oslobodjenja - tak veli - očemo v tem krvavim vremenu stih svetiti. Ako očemo svetiti, prva i najsveteša naša molbitva naj ide na ishodnu frontu za naše dične i vitezke honvede, šteri aldovljeju svoju krv i življenje za našu slobodu i za budućnost Europe. Toga dneva se moramo navčiti delati za te velki cilj i odrječ se naših zahtevov.

Paradu je polepšala Malek Ilonka, megyimurska puca s svojim veršom i naši popevači. Štere je vodil Nagy Janos školski direktor s svojimi magyarskimi popevkami.

Parada se zvršila s Himnusom i zatem su fejervergari i leventashi v paradnom maršu pozdravili spomenika Gasparich Marka i poglavare

koga govora i nabrojil se do brote, štere daju Megyimirju velku vrednost. Najpredi to, da je megyimirski narod jako pobožen i to mu da trdoga fundamenta.

Vera je ona kapča štera je najpredi i navek povezala megyimirskoga naroda z materom zemlom

Pobožnost je rezlika med megyimirjem i drugimi narodi i to mu da sigurnost. Srečno je

Megyimirje, kaj spada pod Korunu Svetoga Štefana, pod njim si začuva svojega materinskoga jezika i kaj je glavno, svoje življenje i imetka. Magyarska je denes v tem velkom viheru svet-skoga tabora malo pokrito i sigurno mesto, a ta spada i Megyimirje.

Polti njegovoga govora su mali deaki s harmonikami igrali takše lepe muzike, kaj su se si ljudi čudili.

ve zastavili to strašnu pogibel, a bodo ju z božom pomočjom vništili.

Sovjetska fronta

Kak smo već dali na glas, na ovoj fronti je na najviše mesta tiho. Pre Kuban vodi su bolševiki nabrali većku partiju soldačije i sikak su šteli predreti frontu, ali nemci su je zavrnuili i reztrirali. Nemški aeroplani stalno bombarderaju frontu i odzadi trene i magazine i bil je takši den. da su 60 aeroplanov doli strelili.

V sobotu su se bolševiki i pre Don vodi hapili z većkom bitkom, ali i tam su je zavrnuili.

Se to ide za tem, da kajti su bolševiki ne mogli črez zimu frontu predreti i Europu pregažiti, ve bi bar šteli Kaukaziju i Ukrajinu najaz dobiti, kajti Rusiji je velka sila za kruh. Niti soldačiju nemaju skim nahrantiti, a kam još civilnoga naroda. Samo se to su jalovi posli, naši drziju frontu.

Afrička fronta

Engleži i amerikanci - kak z nemške strane čujemo - su skup spravili velku soldačiju i s silom bi šteli nemce i taljane pretirati z Afrike. Rommelova, dobro sprobana soldačija zvača se nepriatelске maneuvre, de ju očeujo zaokrožiti, tam se na spameten način vugne prez toga, da bi morala aiduvati ljudi ili materiala.

Kak su velke bitke na afričkoj fronti, to se vidi već i stoga, da su nepriatelji črez dva dni zgubili 119 bombaških avionov, jako čuda teških taborskih kol i drugoga taborskoga materiala.

Med tem su su nemške taborske ladje v La Manche kanalu pustili v bitku z engleskimi ladjama i vtople su, dve menjše i dve večša taborske ladje i dve za materiala voziti.

Engleži još navek nečuju veruvati, kaj njim bo jempot došel plačen den i još navek pohajaju nemške varaše, ali nemški štuki ne spiju i doli su strelili 55 teških bombašov i stem su engleži zgubili zvon mašin, prek 500 zvučenih pilotov (voditeli aeroplanov).

Japanska fronta

Kak smo već napisali, ako su japanci dugo tiho onda se navek nekaj spravla. Tak je i ve bilo. Glavna japanska soldačka komanda je ov tjeđen dala na glas, da su japanci ov tjeđen pre-Novoj Gvineji vtopleli jedenaest nepriateljskih ladji za material voziti, se ove su se od šusov vužgale i ošile pod vodu. Zvun toga su doli strelili 14 avionov i skvarili su više menjših taborskih ladji. Australski ministarski predsednik na vladinoj konferenciji zrekel ovo: Japanci su na tihom Oceanu prepoznali, da vreme za njih dela. Australia je v smrtnoj pogibeli mora se priznati, da je ta pogibel saki den večša. Mac Arthur general amerikanski pak je rekkel, da makar njikove podmorne ladje fest delaju, japanci su gospodari na sem vodam Tihoga Oceana, ako pak bodo još i v lutu jakši, onda nega više obrane za Australiju.

V Aziji, na burmanskoj fronti su se engleži podigli, ali nesu mogli nikaj napraviti, kajti nesu meli dosti ladje za materiala koč voziti.

Jeli si se zmislil za honvedske familie?

Izlésés nyomtatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ű L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

Jeli sam platil za novine?

Negdi dalko v Rusiji

Naši dobri vitezi se i na dalekoj ruskoj zemli, v teškimi bitkami radi zmislju za nas. Ove dneve smo dobili s taborskomo poštom kartu štera glasi ovak:

Prosim poštuвано vuredništvo naj štampaju v Megyimirske Novine ovoga glasa:

Nekod z daleke Rusije z ljubavi i ve-

seljem se zmislim na opčinsko poglavarstvo i navučitele v Štridóváru, na levente zapovednika v Csáktornya, na leventaske puce i dečke, na trgovce: se stanovnike opčine Stridóvár i sem skupa želem z ishodne fronte srečno vuzmene svetke.

Cirák János szkv.
volt stridóvári oktáló.

Naš Gospon Guverner je pohodil Hitlera voditela nemškoga naroda

Magyarska Telegrafaska Kancelaria je dala na glas: Visokodostojni Gospon Guverner je na njegov poziv pohodil Hitler Adolfa voditela i kancelara nemškoga naroda, na glavnom taborskomo kvarteru i odnod je v nedelu v jutro došel najaz.

Z glavnoga kvartera dohaja ov glas: Horthy Miklós, Guverner Kraljestva Magyarske je apriliša 16 ga, na dva dni, došel na glavni taborski kvarter voditela.

Voditel nemškoga naroda je z Guvernerom držal konferenciju prek političkoga položaja i prek daljnega harcuvanja proti skupnom nepriatelju.

Spomenki pre Führeru, pre šterimi je bil i Ribentrop nemški minister zvunj-

skih poslov, išli su v duhu starinskoga magyarskoga nemškoga priateljstva i pajdaštva.

Führer i Guverner su zrekli svoje trdo mišljenje, da je treba harcuvanje proti bolševizmu i njegovim engleskim i amerikanskim prijatelom tirati trdo do zadnje pobeđe. Magyarski narod, šteri je jempot već preprobal strahote bolševizma, bode harcuval poleg svojih, v trojnom kontraktu povezanih prijatelov, tak dugo, dok se ta pogibel, štera se grozi našim narodam, do kraja zavrne i bode vložil se sile, da se Europa oslobodi i da se zasigura življenje magyarskomu narodu.

Taborski glasi

Žalosten varaš Smolensk

Več smo čuda kaj-kaj toga čuli pred taborem i za vreme tabora, kak bolševiki močiju si romaske narode, šteri se nečuju pokoravati njihovom prežožnom gospodarcanju, ali kaj su ve našli poleg varaša Smolensk, to već ide prek sih granic i nekrija krv kriči do neba.

1939. leta, da su nemci podigli tabora proti Polskoj, su išli do one linije, do štere njih je vodila njihova sigurnost, i drugo su ostavili. Ovu zemlu su sovjeti nam zavzeli do nemških linij prez toga, da bi jempot s puškom strelili, kajti polska soldačija je tak oslabila, da se ne mogla braniti. Zatem su bolševiki nam počeli gospodariti po svojem načinu. Odveleki su v Sibiriju milijon i pol polakov, moške i decu. Najviše pop polske soldačije, ve je v Engleskoj, je ne zdavnja dal na glas celomu svetu, da v sovjetskom gospodarstvu hmrlo od glada prek 400.000 polske dece. Sikorski polski minister predsednik, ve tulikajše v Engleskoj išce svoje ljudi od milijon i pol na broju, a sovjetska vlada neće na to nikšega odgovora dati.

Ali ve su mrtvi polski oficiri pre Smolensku dali odgovora. 20 kilometrov od Smolenska, v šumi Kalyn su nemci prenašli grobe pune oficirov. Odkopali su te grobe i v jenim su našli 4000, a v drugim 6000 mrtvih polskih oficirov. Saki je bil streljen odzadi v zatejnak čisto z bliza. Si su obleženi, imaju medalje i med njimi se sarže. Generali, majori, kapitani, hadnažvi, doktori i se druge sarže. Roke su njim na hrpu svezane. Po čepaj su našli njihove legisimacije, pi-sma, liste, štere su te siromaki pisali svojim že-

nam, deci, ali već su je ne dospeli prekadati. Nemška komisija je spitala ludstvo bližnjih sel koji te šume i oni su valovali, da su bolševiki dopelali cele cuge te siromskih oficirov v reštantskimi vagoni, odtirali su je v to šumu i odnod ga već ne bilo nikoga najaz. Bolševiki su te mrtve sklali v grabu tak, kak klaferna drva, s zemlom pokrih i gori mlado, drosje zasadih, tobože da je to mlada šuma. Jeli su je grobi za odkopati tak onda tam počiva prek 10.000 oficirov Polске države.

Nemci su pozvali komisiju polskih oficirov šteri su v nemskom zaroblenistvu, onda civilno komisiju polske zemle. Došli su z Varšave visoki činovniki, i si te v pregledali te mrtve. Polski oficiri su prenašli čuda svojih pajdašov, liste fotografije, službena pisma i druge dokumente. Te su čuda polskim familijam dokazali, de počiva njihov dragi otec, brat ili sin. Sa ova pisma nosiju datume do 1940. marcija i aprila, a v to vreme sovjeti još nesu vodili tabora.

Poljska vlada štera je v Londonu, je prosila Mednarodnoga Črlenoga Križa za oštru kviziciju, grobe i mrtve su fotografirali i ho se celom kulturnom svetu dokazalo, kaj bolševiki delaju.

I s temi bolševiki su engleži i amerikanci napravili zvezu, da zrušiju nas i celu Europu. Za te bolševike je najvišeši engleski pop, kanterburški nadbiškup Boga molil. To je tak velka pokvarenost, da zove Boga i za istinu nemre već dalko biti boža kaštiga za te narode.

Te oficirski grobi pre varašom Smolenskom svetlo dokažuju kaj bi nas čekalo, ako bi črleno strašilo preladalo Europu, te mrtvi nas pozivlju do Boga, naj skup držimo, naj harcuvalmo do zadnje kaple krvi i naj aiduvlemo se za naše dične honvede, šteri držiju frontu i šteri su do

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čisti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

NAJNOVEŠI GLASI

Radiogovor Gospe Guvernerke

Visokodostojna Gospa Guvernerka je držala na radio govora v šterim se sem darovatelam lepo zafalila za plemenite dare, štere je celi narod alduval za potpomaganje honvedskih familiji. Se skup je nutri došlo prek 16 milijonov pengő.

KAJ JE NOVOGA?

— Tri ruski zarobleniki su skočili s juga blizu megymurske granice. Se tri su vlovili, jen je dobil tri šuse. V nedelu su v határu Mikšavár šteri vujti zarobleniki. Jen nemški soldački čug je pelal i ruske zaroblenike i v jutro zaran, rano da je čug išel prek magyarske i nemške granice, su tri sovjetski zarobleniki skočili s juga i šteri su vujti. Nemški soldati šteri su čuga sprevaljali su to mam spazili i strelali su za njimi. Jen je mam skup opal, a druge dva pak su s pomoćom graničnih stražarov vlovili da je čug postal. Se tri zaroblenike su nazaj odtirali na čug i odpelali su je v Polstrau. prvi je dobil pogibelne rane, kajti jenoga šusa je dobil v glavu, jenoga v črevo, jenoga pak v stegno. Se to se pripetilo komaj 150 metri od magyarske granice, ali več na nemškoj zemlji. Magyarska straža na granici i železničari su se to vidli.

— Preteška mu je bila soldačka oprava. Koszmács István z Gyümölcshegya je lani bil na štelngi. Ostal je za soldata i v jeseni je nutri rukuval. Komaj kaj je par tjednov odslužil, je dobil glasa z doma, da mu je žena sineka rodila. Na to veselje je dobil urlauba i kak je dimo došel, mam se sskel, v civilu skočil prek v Nemšku i od potli je tam tiral šverčarije na velkom. Tak je spametno delal kaj su ga dužo ne mogli vloviti. Ali sigurno je i v Nemškoj nekaj hudoga napravil kajti ne zdavnja je nazaj dimo vušel i v Lapáthegyu se skrihal pre svojim testu. Zandari su zavzedili, da je doma i 15-ga ovoga meseca v jutro su ga vlovili. Zandarski šaki je ne mogel vujti i z lanci svezanoga su ga odtirali v rešt.

— V reštanskoj opravi je vušel. Skvore György z Nyíresfalva je još lani na trac posekel 400 trgov v goricaj općinskoga birova i za tem je pobegel v Nemšku. Tam je tulikajše više grehov napravil i vlasti su ga v rešt dcle. Jenu noč je z rešta vušel i v reštanskoj opravi došel nazaj v Magyarsku, de se se po sud skrihal. Ludi su vidli človeka v reštanskoj opravi, pak su ga zandaram gori dali. Zandari su vlovili toga kunšt-noga grešnika i bode dobil zasluženoga štrofa.

— Seme za sladko trstiku još moči dobiti. Sejati moči mesece apriliša i majša. Jako dobra krma na mesto kuruznice. Moči žnje napraviti meda, kavu, melu za kruh, pivo, vino i finu žganicu. Zraste na sakoj zemlji. Na deset klaftri zemle da 7-8 kil meda i dva metre krme. Mali paklec semena za probu P. 140, kila semena 20 P. Na jeni mekoti more dati 10.000 P. hasna

Dobiti moči v gospodarstvu Koroncay, Csáktornya, Széchenyi vulica 3.

— Stalingradske sovjetske zaroblenike, šteri su vušli z Nemške, su prijeli na megymurskoj granici. Pre orsačkoj granici v Mikšaváru je granična patrola ove dneve, na svojem službenom obhajanju granice spazila dva sumlive človeke, oblečene v soldačku opravo. Vidlo se da su v jutro, još v mraku došli z Nemške. Na granici je jarek skorom čisto such i tak su zlehka došli prek v Magyarsku. Na tem trudnim ludem i na njihovoj opravi se zdaleka vidlo, da su ne nemci i tak njih je patrola mam vlovila. Vujti je ne bilo moči i tak su se te ludi dali patroli v roke. Onda se stopam skazalo, kaj su to sovjetski ruski zarobleniki i pobegli su z jenoga nemškoga zarobleničkoga lagera.

Patrola njih je dotirala k žandaram v Mikšavár tam se zavzedilo, da su još v jeseni pre Stalingračti bili zarobleni i skup z drugim zarobleniki su je spravili v jen lager v Nemškoj. Odkud su vušli to nesu znali povedati. Zandari su te dva sovjetske zaroblenike dotirali v Csáktornya.

— Odsodili su ga zato, da je širil krive glase. Turk Ferenc polodelec z Muraszerdahelya je došel pred sod zbog širenje krivih glasov. Lani v novembru je bilo, da je Turk vozil lapora z Muraszerdahelya v Csentevölgy. V isto vreme su išle dimo s purgarske škole z Alsólendva puce. Turk je tem pućam rekel, da za dva mesec bode došli srbi i rusi i bode se magyare zaklali. Pred sodom je Turk farbal sem-tam, ali svedoki su valovali istinu i tak je odsodjen na osem dni rešta. Sod je kreposten.

V Viziszentgyörgyju su zareštarali 300 litri slivovice. Jena žandarska patrola z Mikšavára je obhajala gorice v Viziszentgyörgyju i na jempot je žandaram vudrila v nos lama duha friške žganice, štera se rano pekla. Mam su ta išli, kam njih je duha vodila i na fletnom su našli v jeni pivnici kotla de se žganica pekla prez engedelya.

V pivnici je već bilo do 300 litri line slivovice, to su se zareštarali s kotlom skup, a žganjare su obtožili.

— Aprila 15 ga su v Megyimirju v narodnim školam stareši deaki zvršili školsko leto. Po naredbi školskoga inspektora v Megyimirju, v narodnim školam, v petom i šestom razredu su ispite obdržavali od aprila 12-15 ga. Predi je bilo tak, da bode ispitni majša 15 ga. Ali treba je bilo mesec dni predi držati, kaj bode ta veška deca mogla pomagati v prteljetnini polskimi posli.

— Novi dar za honvedske familije. Delavci Neumanove fabrike su apriliša 19-ga 50 p. 74 l. skup nabrali i nutri platili pre poštanskoj šparkasi na račun broj 130.000 za pomaganje honvedskih familiji.

Ovo rodolubno delo naših dobrih delavcov naj služi sakomu za peklu!

Glasi jaraša Perlak

— Zvršili su školu stareši deaki. V Perlaku v narodni školi su stareši deaki je lepom paradom zvršili školsko leto. Nagy János direktor škole naj je lepoga govora držal, vidlo se, kulko se magyarski navučitelj tridaju za narod i ve idu ta deca pomagat svojim roditelam kruha skrbet.

— Zgorel je velki melin v Murakirályu.

V nedelo v jutro zaran se, ne znati zbog česa, vužgal velki melin Matics Mátyása v Murakirályu i kak god su se fejevrgari trudili, ne su mogli toga velkoga ognja vgasnuti, Ogenj se pripetil znutra v melinu i samo tulko su mogli pomoći, kaj se drugo stanje ne vužgalo. Domaći i s sosednih sel fejevrgari su fest delali.

To je bil jedini melin v Dolnjemu Megyimirju na henger i čuda ludi su meli nutri zrne za mleti. Velka kvizičija se tira zbog česa se ogeni napravil, kulko zrnja je zgorelo i čije je bilo. Kvara je bilo do 100.000 pengő, a sekulera-no je bilo samo do 20.000 p.

— Vtekanje leventašov. V općini Lenti su naši leventaši Perlaki L. E. igrali futbala proti Lovászai Maort L. E. i na žalost igru zgubili na 4:0. Naši dečki v Perlaku su za ve slabo igrali ali imamo vufanje, kaj se bodo s čuda muštranjem drugipot lepše pokazali.

Gospodarstvo

Železnica je dražeša

Minister za trgovinu i vožnju je povekšal cenu vožnih karti na železnici po prek za pedeset procenti. To je jako važna naredba i tiče se samo taborskoga vremena i minister je za tu naredbu naglasil, kaj oče stem doiti do toga, kajbi se ludi menje vozili. Ve v taborsko vreme se ludi tulko vožiju sem tam, da ne samo da su čugi preveć obteršeni i potniki nemaju placa, nego već je i vožnja na železnici došla v pogibel i zato je bilo potrebno cene kartam povekšati.

V čuda stranjiskim državam je privatna vožnja zabranjena ili pak je treba eksterna dozvola, a v drugim orsağam pak s povekšanom tarifom zadržavleju od vožnje one ludi, šteri nemaju sigurnoga zroka za putovanja. Toga rede je zela i magyarska, prem da to neje prvi korak za skratiti vožnju. Već predi su na par mahe zmenjšali broje čugov i višeput su ludstvo opomenuli, naj se tulko ne vozi. Skratili su i luksuzne vožnje, a se to neje hasnilo, zato je bilo treba karte podražiti.

Ali z ovom novom naredbom nabo se podražila vožnja robe, ove tarile ostanaju po starom. Ran tak oni, šteri zbog službe moraju šaki den putovati, delavci, deaki, činovniki nabodo više platili. Vožnje za dugi pot ober 400 kilometrov bo samo nekaj draže, a ober 800 kilometrov ostanu po starom. Tak onda ta naredba ne znači dražoga se posud, nego samo skraćenje, a to je samo zbog taborskih vremen. Tarife za gospodarstvo življenje isto nabodo povekšane.

Magyarske železnice, da z jene strane podražiju vožnju za jedine potnike, v isto vreme jako potpomazeju socialno življenje. Ako bi se tarife za robu povekšala, to bi škodilo trgovcam i gospodarim i napravilo bi još vešku dražocu. Ali to nemre biti, cene za robu voziti ostanaju stare a još bode išle železnice ludem na pomoć i v tem, kaj bo ve na prteljetni drva za žgati, moči voziti po falešoj ceni. To je bole važno, kak voziti se na španceer i ako nešči z jene strane više plati za vožnju z druge strane celi orsağ prešpara pre vožnji drv. Ove povekšanje železničke tarife je ne dražoga za narod, nego nova socialna misel za pomoć.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díj szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szo ketőncz számit. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Úgyes fiatal keresztény magyarul és horvátul beszélő kereskedősegédet bármely szakmában felvesz Szabó Antal úzlete Nagykanizsa.

Štancunarskoga detiča, mladoga, dobro zvučenoga, šteri govori magyarski i megymurski, s kakše god trgovine zeme gori Szabó Antal štancun Nagykanizsa.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfűzető: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraköz Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtatási felelős: Szabó Antal